

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ «ΑΛΛΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ» (Μάρτιος 2007)

Συγγραφέας: ΜΠΡΙΓΚΙΤΤΑ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική ύπαιθρος δεν είναι μοναδικά, αλλά αντίστοιχα με εκείνα που αντιμετωπίζουν ή αντιμετώπισαν άλλες χώρες, από τις οποίες μπορούμε να αντλήσουμε πολύ χρήσιμες πληροφορίες. Π.χ. χαμηλό εισόδημα του αγροτικού πληθυσμού, ερήμωση της υπαίθρου, αδιαφορία για το περιβάλλον, εξάλειψη της πολιτιστικής κληρονομιάς, πτώση ποιότητας και εξαφάνιση ορισμένων αγροτικών προϊόντων, εγκατάλειψη σε μεγάλο βαθμό της παραδοσιακής χειροτεχνίας, όπως και αδυναμία εμπειριστατωμένης αντίδρασης σε πιέσεις για μαζική τουριστική και οικιστική ανάπτυξη.

Για να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα αυτά τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προχωρήσει αποφασιστικά σε διάφορα στάδια ανάπτυξης της υπαίθρου (εκτός πόλεων και σημείων μαζικού τουρισμού). Αυτή η αναπτυξιακή κατεύθυνση συνοψίζεται στην έννοια *rural tourism*, που στα ελληνικά προσδιορίζεται ως αγροτουρισμός και καλύπτει τις διάφορες μορφές ήπιου εναλλακτικού τουρισμού.

Ως αγροτουρισμός ορίζεται η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην οικονομική και στην κοινωνική αναβάθμιση των αγροτικών χώρων και της υπαίθρου, με τη στήριξη:

- της τοπικής αγροτικής παραγωγής και της εμπορίας,
- της ήπιας και μικρής κλίμακας προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών,
- της αναβίωσης και εμπορίας των πάσης φύσεως χειρωνακτικών προϊόντων που προέρχονται από την παράδοση και την εθνική κληρονομιά, καθώς και της ανάδειξης του πολιτιστικού και φυσικού πλούτου κάθε περιοχής.

Η Ελλάδα έχει ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία συναπαρτίσουν διαφορετικό και μοναδικό προϊόν, λόγω της ποικιλομορφίας που παρουσιάζει σε όλα τα επίπεδα η ελληνική ύπαιθρος. Τα πλεονεκτήματα αυτά έχουν μείνει μέχρι στιγμής

ανεκμετάλλευτα στην ευρύτερη τουριστική αγορά του εξωτερικού αλλά και του εσωτερικού. Αναφερόμαστε ειδικά και αποκλειστικά στον «πράσινο» ή ήπιο τουρισμό (της υπαίθρου) που σήμερα παραμένει σε νηπιακή φάση ανάπτυξης, ενώ υπάρχουν τεράστια περιθώρια και δεδομένη σταθερή ζήτηση. Ο «μπλε» (θαλάσσιος) και ο «άσπρος» (χειμερινός) τουρισμός, ό,τι χαρακτηρίζεται δηλαδή ευρύτερα ως μαζικός, ευρίσκονται στη φάση της «ωριμότητας» και δη του κορεσμού.

Ο «πράσινος» τουρισμός απευθύνεται σε εκείνους που, πέρα από τα όποια πολιτιστικά, ιστορικά και φυσιολατρικά ενδιαφέροντα έχουν, αποζητούν την αυθεντικότητα, την παράδοση, τη ζεστή οικογενειακή ατμόσφαιρα, την ανθρώπινη επαφή και επικοινωνία. Αξίζει να αναφερθεί ότι το target group της εν λόγω μορφής τουρισμού θεωρείται πολυταξιδεμένο, εύπορο και συνειδητό.

Από τα σημαντικότερα όμως χαρακτηριστικά που το διακρίνουν είναι το υψηλό οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο. Θεωρείται ότι έχουν αυξημένη οικολογική συνείδηση, πολυποίκιλα ενδιαφέροντα, διάθεση για μόρφωση και πολιτιστικές ευαισθησίες. Ο τουρίστας αυτός θεωρείται ποιοτικός, υψηλών προδιαγραφών και σημαντικής αγοραστικής δύναμης. Τα δεδομένα αυτά μάς οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η αγροτουριστική ανάπτυξη μπορεί να αποτελέσει τη νέα κατεύθυνση που αναζητεί ο ελληνικός τουρισμός για την προσέλκυση επιλεκτικού και υψηλού επιπέδου τουριστών.

Στην κατεύθυνση αυτή θα κινηθεί ο νέος φορέας, που έχει εξαγγείλει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός από τη ΔΕΘ και προαναγγείλει η Υπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης. Παράλληλα όμως, μέσα στα τελευταία δυόμισι και πλέον χρόνια, η «Αγροτουριστική ΑΕ» προώθησε συστηματικά την ιδέα του τουρισμού υπαίθρου και ανέλαβε καθοριστικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξή του. Δημιουργήσαμε την πρώτη ελληνική διαδικτυακή «Πύλη» για τον τουρισμό υπαίθρου. Ένα διαδικτυακό κέντρο προβολής-ενημέρωσης των νέων μορφών τουρισμού και παράλληλα έναν τόπο συνάντησης ενδιαφερομένων επενδυτών και επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στο χώρο. Γιατί, σε τελευταία ανάλυση, αναβάθμιση του τουρισμού μας χωρίς νέες επενδύσεις δεν γίνεται.

Παρέχουμε υπηρεσίες όπως ενημέρωση και υποστήριξη των υποψηφίων επενδυτών σχετικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και τις διαδικασίες που θα πρέπει

να ακολουθήσουν προκειμένου να προχωρήσει η επενδυτική τους πρόταση. Παράλληλα η «Αγροτουριστική»:

- Προωθεί επτά ολοκληρωμένα αναπτυξιακά προγράμματα, επτά διαφορετικές προτάσεις περιφερειακής ανάπτυξης με τη συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης, των τοπικών φορέων και επιχειρηματιών.
- Έχει αναλάβει επίσης τον ρόλο του τεχνικού συμβούλου σε μια σημαντική τουριστική επένδυση, ύψους 2 δισ. ευρώ, στο Δήμο Αταλάντης του Νομού Φθιώτιδος, από ομάδα διεθνών επενδυτών. Συγκεκριμένα, σε μια έκταση 12.000 στρεμμάτων δημιουργούνται γήπεδα γκολφ, ήπια τουριστικά συγκροτήματα, αλλά και πρότυπες οικολογικές καλλιέργειες ελαιόδεντρων, αμπελώνων, δημητριακών, αρωματικών φυτών, με πρόβλεψη για μεταποίηση και τυποποίηση των προϊόντων αυτών. Το μοντέλο αυτό ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον τόσο για την ολοκληρωμένη τουριστική αξιοποίηση και οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής όσο και για την αγροτική εκμετάλλευση μεγάλων αγροτικών εκτάσεων που σήμερα παραμένουν ανεκμετάλλευτες.
- Συμμετέχει σε επτά εγκεκριμένα ευρωπαϊκά προγράμματα (Interreg, Archimed, Equal, E-Ten, Eumedis) με Ευρωπαίους αλλά και διεθνείς εταίρους, που θα αποφέρουν συνολικά έσοδα στην εταιρεία της τάξεως του 1 εκατομμυρίου ευρώ ως τα τέλη του 2008. Μέσω των προγραμμάτων αυτών η εταιρεία καθιστά την Ελλάδα κομβικό σημείο της ανάπτυξης του ευρωπαϊκού τουρισμού υπαίθρου, με όλα τα συνεπαγόμενα οφέλη για την ελληνική περιφέρεια.
- Έχουμε εγκαινιάσει ακόμη την έκδοση μίας σειράς Οδηγών, στους οποίους η αγροτουριστική Ελλάδα αποτυπώνεται από νομό σε νομό, με την παρουσίαση όλων των παραδοσιακών ξενώνων και αγροτουριστικών καταλυμάτων υψηλών προδιαγραφών και δραστηριοτήτων. Στους Οδηγούς της Πελοποννήσου και της Ηπείρου προστέθηκε πρόσφατα και αυτός της Θεσσαλίας. Έχουμε προγραμματίσει συνολικά 12 Οδηγούς, ώστε να καλύψουμε απ' άκρο σ' άκρο την ξεχωριστή Ελλάδα.

Χρειαζόμαστε τουρισμό με ποιότητα, για μια περιφερειακή ανάπτυξη με ποιότητα. Το μέλλον του τουρισμού μας -άρα και της εθνικής ανάπτυξης- περνάει μέσα από τις νέες μορφές τουρισμού. Αυτό είναι το όραμα, η στρατηγική, ο γνώμονας

των δράσεων που έχει αναλάβει ανά την Ελλάδα η «Αγροτουριστική», στο πλαίσιο της στρατηγικής που έχει χαράξει το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης. Ο εναλλακτικός τουρισμός «δείχνει» το μέλλον. Το μέλλον περνάει μέσα από τον σχεδιασμό σε βάση μακροπρόθεσμη ενός πολυδιάστατου τουριστικού μέλλοντος για τον τόπο.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 6 Μαρτίου 2007, σ. Α 11.